

Incognito w internecie

WIEDZA W PIGUŁCE

Duże możliwości bezpiecznego korzystania z sieci daje anonimowość. Nie jest ona niczym nowym — wielu pisarzy ukrywało się pod pseudonimami, publikując niewygodne dla polityków treści. W dobie internetu stała się ona powszechna. Otworzyło to przed jego użytkownikami nowe możliwości, ale też spowodowało nowe zagrożenia.

Z jednej strony anonimowość daje szansę na kontakty pozbawione uprzedzeń. Rozmawiając z osobami, które nic o nas nie wiedzą, możemy czuć się swobodnie. Nie jesteśmy oceniani przez pryzmat naszego wyglądu czy plotek. Ponadto dzięki anonimowości możemy pozwolić sobie na działania, które w innych okolicznościach mogłyby nam zaszkodzić. Np. krytykowanie porządków w szkole albo działań nauczyciela mogłoby wpłynąć na poprawę sytuacji. Lecz podpisany swoim nazwiskiem, naraziłbyś się na szykany.

Z drugiej jednak strony anonimowość bywa wykorzystywana w zły sposób, np. do trollingu czy nękania. Często przywoływanym argumentem przeciwko internetowej anonimowości jest działalność pedofilów. Internetowe przestępstwa sprawiają, że wiele wpływowych osób pragnie ograniczać możliwość pozostawiania anonimowym. Niektórzy jednak wspierają te ograniczenia, bo mają materialne korzyści z posiadania twoich danych osobowych.

Anonimowość ma wielu wrogów. Jest ona jednak naszą cenną wartością. Fakt, że może być wykorzystywana w zły sposób, nie znaczy, że ona sama jest zła. Tajemnica korespondencji zapewne mieła wpływ na przekazywanie treści szkodliwych dla innych. Nie znaczy to, że powinniśmy się zrzec prawa do niej. Korzystanie z anonimowości obarcza internautów wielką odpowiedzialnością. Anonimowo możesz czynić wiele dobra, ale i zła.

Problem bezpieczeństwa twoich danych jest dużo poważniejszy, niż może ci się wydawać. W codziennych sytuacjach bycie anonimowym często nie jest konieczne. Jednak czasem ratuje życie. Znaną są przypadki, gdy ginęły osoby zaangażowane w walkę z niesprawiedliwością swojego państwa, ponieważ namierzono je za pomocą internetu.

Dbaj zatem o bezpieczeństwo informacji o tobie. Nie udostępniaj ich wszystkim. Ich ochrona to prawo, z którego warto korzystać. W internecie jednak całkowite ukrywanie tożsamości jest trudne. Nawet jeśli nie podasz swojego imienia i nazwiska, ujawnienie innych informacji (np. do której szkoły chodzisz) może ułatwić twoją identyfikację.

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Określ zdania jako prawdziwe lub fałszywe:

- Anonimowe działania są z zasady niewiarygodne i szkodliwe. [Prawda/Fałsz]
- Publikacja podpisana nazwiskiem nie gwarantuje jej prawdziwości. [Prawda/Fałsz]
- Gdy posługuję się pseudonimem w internecie, nikt nie jest w stanie się dowiedzieć, kim jestem. [Prawda/Fałsz]
- Posługiwanie się narzędziami zapewniającymi anonimowość nie oznacza złych zamiarów. [Prawda/Fałsz]

SŁOWNICZEK

- **anonimowość:** brak możliwości zidentyfikowania osoby.

Tekst: Urszula Dobrowolska, scenariusz: Jan Dąbkowski, konsultacja merytoryczna: Michał "rysiek" Woźniak. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/incognito-w-internecie/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Cyfrowa Przyszłość, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Język polski, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

III. Tworzenie wypowiedzi.

Wiedza o społeczeństwie, III poziom edukacyjny

Treści nauczania

Życie społeczne

Udział obywateli w życiu publicznym

Etyka, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

IV. Podjęcie odpowiedzialności za siebie i innych oraz za dokonywane wybory moralne; rozstrzyganie wątpliwości i problemów moralnych zgodnie z przyjętą hierarchią wartości i dobrem wspólnym.

Nowa podstawa programowa:

Wiedza o społeczeństwie, IV-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować.

Uczeń podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego.

Uczeń przedstawia formy wpływania obywateli na decyzje władz samorządowych, przykłady realizacji lokalnych inicjatyw mieszkańców finansowanych z budżetów obywatelskich oraz przedsięwzięć podejmowanych przez młodzieżowe rady gminy/miasta.

Uczeń uzasadnia potrzebę przestrzegania zasad etycznych w życiu publicznym; rozpoznaje przejawy ich łamania i podaje skutki takich działań.

Uczeń przedstawia funkcje i rodzaje środków masowego przekazu; wyjaśnia znaczenie środków masowego przekazu dla wolności słowa.

Informatyka, VII-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją.

Uczeń postępuje etycznie w pracy z informacjami.

Etyka, liceum i technikum

Treści nauczania

podaje przykłady właściwego i niewłaściwego wykorzystywania nowych technologii, w szczególności technologii informatycznych.